

Հավելված
Հաստատվել է ՀՀ ՎՊԻ Խորհրդի
2011թ. նոյեմբերի 29-ի թիվ 30/4 որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՄԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

«Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երևանի մետրոպոլիտեն» փակ բաժնետիրական ընկերությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման նկատմամբ իրականացրած վերահսկողության արդյունքների վերաբերյալ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Վերահսկողության հիմքը՝ ՀՀ վերահսկիչ պալատի 2011թ. գործունեության տարեկան ծրագրի 4.7 կետը, ՀՀ վերահսկիչ պալատի Խորհրդի 2011թ. հունվարի 21-ի թիվ 2/4 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը՝ «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երևանի մետրոպոլիտեն» փակ բաժնետիրական ընկերությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման և բյուջետային մուտքերի ապահովման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման արդյունավետության և ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխանության ուսումնասիրությունը:

Վերահսկողության առարկան՝ «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երևանի մետրոպոլիտեն» փակ բաժնետիրական ընկերությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների (նաև՝ վարկային միջոցների) օգտագործմանն ուղղված գործարքներն ու ընթացակարգերը:

Վերահսկողության օբյեկտները՝ «Կարեն Դեմիրճյանի անվան Երևանի մետրոպոլիտեն» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ մետրոպոլիտեն):

Վերահսկողության կատարման ժամկետը՝ 01.02.2011-01.08.2011թթ.:

Վերահսկողությանը ընդգրկված ժամանակահատվածը՝ 01.01.2009-01.06.2011թթ.:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը՝

Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել է դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևը, ինչպես նաև՝ համապատասխանության, կատարողական և ֆինանսական վերահսկողության տեսակները:

Դիտարկման փուլում և ստուգման ընթացքում իրականացվել է մետրոպոլիտենից ստացված տեղեկատվության ուսումնասիրություն: Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների (քանակական և որակական) համադրման/համեմատման մեթոդներ, կատարվել է տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների ուսումնասիրություն:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել, վերլուծվել են դիտարկման և ստուգման ընթացքում արձանագրված փաստերը:

Վերահսկողության ծավալը՝

Վերահսկողությամբ ընդգրկվել են՝ 2009-2011թթ:

Վերահսկողության արդյունքում արձանագրվել է հետևյալը.

1. Մետրոպոլիտենի տնօրենների խորհրդի 2004թ. մայիսի 6-ի թիվ 6/4 որոշմամբ հաստատվել է մետրոպոլիտենի տարածքների վարձակալության հանձնելու գնացուցակը: Գնացուցակի համաձայն՝ ուղևորահոսքերի մեծությամբ և տարածքների զրավչության աստիճանով պայմանավորված, մետրոպոլիտենի կայարանները բաժանվում են 3 գոտիների: Առաջին գոտում («Բարեկամություն», «Երիտասարդական», «Ջորավար Անդրանիկ», «Գարեգին Նժդեհ») գտնվող տարածքների վարձակալության 1քմ-ի համար սահմանվել է վարձավճար՝ նվազագույնը ամսական 11.0 հազ. դրամ, երկրորդ գոտու («Հանրապետության Հրապարակ», «Սասունցի Դավիթ») համար՝ 6.5 հազ. դրամ, երրորդ գոտու («Մարշալ Բաղրամյան», «Գործարանային», «Շենգավիթ», «Չարբախ») համար՝ 4.5 հազ. դրամ: Ստուգման արդյունքում պարզվեց, որ առանձին դեպքերում տարածքները տրվում են վարձակալության՝ ***գնացուցակով սահմանված նվազագույն գներից զգալի ցածր գներով՝ խախտելով վերը նշված որոշման պահանջները:*** Արդյունքում՝ մետրոպոլիտենը 2009թ.-ից մինչև 2011թ.-ի հուլիսի 22-ն ընկած ժամանակահատվածում ***կրել է 6,330.5 հազ. դրամ վնաս, ինչը ենթակա է վերականգնման:***

Օրինակ՝

«Բարեկամություն» կայարանում (առաջին գոտի) «Մեղիամեդ» ՍՊԸ-ին վարձակալությամբ տրվել է 8 քմ տարածք, 1 քմ-ն՝ 3,750 դրամով, այնինչ պետք է տրվեր 11 հազ. դրամով: Կամ «Ջորավար Անդրանիկ» կայարանում Ա/Չ Սուսաննա. Սարգսյանին վարձակալությամբ տրվել է 5քմ տարածք, 1 քմ-ը՝ 5,000 դրամով, այնինչ պետք է տրվեր 11 հազ. դրամով և այլն:

2. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 301-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն, անշարժ գույքի հետ կատարվող գործարքներից ծագող իրավունքները ենթակա են

պետական գրանցման: Մետրոպոլիտենի կողմից տարբեր կազմակերպություններին օգտագործման նպատակով տրվել են տարածքներ և կնքվել պայմանագրեր: Թվով 112 ***պայմանագրերից ծագող իրավունքները պետական գրանցում չեն ստացել:*** Բացի այդ, ՀՀ օրենսդրության համաձայն, վերոնշյալ գործարքները ենթակա են նոտարական վավերացման, ինչը նույնպես չի կատարվել, և խախտվել են ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի պահանջները: ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի համաձայն՝ գործարքներից ծագող իրավունքների պետական գրանցման պահանջը կամ նոտարական ձևը չպահպանելը ***հանգեցնում է դրանց անվավերության, և նման գործարքներն առոչինչ են:***

3. 02.02.2009թ.-ին «Մերիդիան 44» ՍՊԸ-ի հետ կնքվել է անվազույգերի վերանորոգման պայմանագիր՝ 144.0 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով (մեկ անվազույգի վերանորոգման արժեքը՝ 6.0 հազ. ԱՄՆ դոլար, ընդամենը՝ 24 զույգ): 12.03.2009թ.-ին կնքվել է ակտ, ըստ որի 20 անվազույգերն իրենց ռեդուկտորներով մետրոպոլիտենը հանձնել է «Մերիդիան 44» ՍՊԸ-ին: 27.04.2009թ.-ին «Մերիդիան 44» ՍՊԸ-ի կողմից կազմվել է հաշիվ-ապրանքագիր՝ 20 անվազույգերի համար՝ 152.0 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով (մեկ անվազույգի վերանորոգման արժեքը 18.03.2009թ.-ին կողմերի համաձայնությամբ **ավելացել է և կազմել 7.6 հազ. ԱՄՆ դոլար**):

04.05.2009թ.-ին կողմերի միջև կնքվել է աշխատանքների ընդունման ակտ՝ 20 վերանորոգված անվազույգերի մասով: Ընդունման ակտում նշված են միայն անվազույգերը: ***Այսինքն՝ հին ռեդուկտորները չեն վերադարձվել մետրոպոլիտենին և այդ մասով որևէ փաստաթուղթ առկա չէ:***

4. 30.05.2008թ.-ին «Թբիլիսկի ֆիլիալ ՋՌԷՊՍ» ԲԲԸ-ի (հանդիսանում է Ռուսական «ՋՌԷՊՍ» կազմակերպության ներկայացուցչությունը Վրաստանում, բացվել է 1996թ.-ին) հետ կնքվել է օդաճնշակ-շարժիչների և էլ.շարժիչների վերանորոգման պայմանագիր՝ 250.0 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով: 23.06.2008թ.-ին ՀՀ-ից ժամանակավոր արտահանվել է 30 հատ ԴԿ 408 տիպի օդաճնշակ-շարժիչ և 10 հատ ԴԿ 117 էլ. շարժիչ:

27.08.2008թ.-ին մետրոպոլիտենին ուղղված նամակով «Թբիլիսկի ֆիլիալ ՋՌԷՊՍ» ԲԲԸ-ը խնդրել է, հաշվի առնելով Ռուսաստանում թանկացումները, փոխել միավորի վերանորոգման պայմանագրային արժեքը՝ մեկ ԴԿ 408 տիպի օդաճնշակ-շարժիչի նորոգման գինը սահմանել 4000 ԱՄՆ դոլարի փոխարեն՝ 5500 ԱՄՆ դոլար, իսկ ԴԿ 117 էլ. շարժիչների նորոգման համար՝ 6000 ԱՄՆ դոլարի փոխարեն՝ 6500 ԱՄՆ դոլար:

Ապրանքները մատակարարի կողմից ներմուծվել են 09.03.2009թ.-ին, 147.5 հազ. ԱՄՆ դոլար արժեքով (49,754.4 հազ. դրամ): Վերանորոգվել է ԴԿ 408 տիպի օդաճնշակ-շարժիչներից 15 հատը: Մնացած 15 հատի մասով կազմվել է ընդունման-հանձնման ակտ, ըստ որի ԴԿ 408 տիպի օդաճնշակ-շարժիչները ենթակա չեն վերանորոգման: Արդյունքում՝ 15 հատ ***ԴԿ 408 տիպի օդաճնշակ-շարժիչները բերվել են առանց վերանորոգման, իսկ պայմանագրի արժեքն ավելացվել է 27500 ԱՄՆ դոլարով:***

5. «Մետրոպոլիտենի նորոգման-մեխանիկական» ՓԲԸ-ի հետ կնքվել է «Գործարանային» կայարանի թիվ 1 շարժասանդուղքի վերանորոգման պայմանագիր: Նախահաշիվը կազմել է 70,116.1 հազ. դրամ, որտեղ գուտ աշխատանքները կազմում են 12,159.1 հազ. դրամ: Հետագայում գումարն ավելացել է 750.7 հազ. դրամով, որտեղ աշխատանքները կազմում են 450.6 հազ. դրամ: «Մետրոպոլիտենի նորոգման-մեխանիկական» ՓԲԸ-ի կողմից կատարված աշխատանքները կազմում են 12,609.7 հազ. դրամ: Սակայն պետք է նշել, որ ***կապալառուի հետ կնքվել է վերանորոգման պայմանագիրն այն դեպքում, երբ մետրոպոլիտենն ունի շարժակազմի ուղեմասի անձնակազմ՝ թվով 52 հոգի:***

6. 05.05.08թ.-ին «Բյուրակն» ՍՊԸ-ի հետ կնքվել է պայմանագիր՝ մետրոպոլիտենի կայարանների նախասրահների մուտքի դռների, ինչպես նաև՝ կապի և ինժեներական մասնաշենքերի դռների և պատուհանների արդիականացման աշխատանքների իրականացման համար՝ պայմանագրի անբաժանելի մաս կազմող թիվ 1 հավելվածով նախատեսված աշխատանքների տեխնիկական բնութագրին և ծավալաթերթին համապատասխան:

- Մետրոպոլիտենի կողմից ներկայացվել է 14.06.09թ.-ին և 25.08.10թ.-ին կնքված ընդունման-հանձնման երկու ակտ, որոնցով աշխատանքները համարվել են ընդունված՝ ***առանց ծավալների և քանակների:***
- Խախտվել է պայմանագրի 4.1 կետը՝ սահմանված կարգով չի իրականացվել ընդունում-հանձնում:

Ստուգման արդյունքում չկատարված աշխատանքների մասով արձանագրվել է վերականգնման ենթակա գումար՝ 2.0 մլն դրամ, ինչպես նաև՝ թերություններով կատարված աշխատանքներ՝ 3.5 մլն դրամ արժեքով:

7. «Բյուրակն» ՍՊԸ-ի հետ 2010թ.-ի հունվարի 11-ին կնքվել է պայմանագիր, որով կապալառուն պետք է կատարեր պատվիրատուին պատկանող էլեկտրագնացքների վերանորոգման և շահագործման մասնաճյուղի վարչական շենքի դռների և պատուհանների տեղադրում, սանհանգույցների, բուժկետի, 4-րդ հարկի մեքենավարների հանգստյան սենյակների, միջանցքի վերանորոգում, ինչպես նաև՝

կայարանային համալիրներում գծային պատերի դռների տեղադրում, «Երիտասարդական» կայարանի նախասրահի վիտրաժի հիմնանորոգում և մետրոպոլիտենի վարչական շենքի սանհանգույցների վերանորոգում: **Հարկ է նշել որ պայմանագիրը չի նախատեսել պայմանագրային արժեք և չունի նախահաշիվ:**

Աշխատանքներն ընդունվել են և վճարվել ըստ ներկայացված կատարողականների, քանի որ պայմանագիրը չունի նախահաշիվ և գին:

8. «ՕՌԱՎՕ» ՍՊԸ-ի միջև 15.01.2010թ.-ին կնքվել է պայմանագիր, որով պետք է կատարվեր մետրոպոլիտենի կայարանների նախասրահների մուտքի դռների, կապի և ինժեներական մասնաշենքի դռների և պատուհանների արդիականացման, ինչպես նաև վարչական և կապի տան շենքի սանհանգույցների վերանորոգման աշխատանքներ:

Ըստ 25.10.2010թ-ի ընդունման-հանձման ակտի՝ «ՕՌԱՎՕ» ՍՊԸ-ն կատարել է և մետրոպոլիտենն ընդունվել է վարչական մասնաշենքի թվով 21 սանհանգույցի և կապի մասնաշենքի թվով 6 սանհանգույցի հիմնանորոգման աշխատանքները՝ **առանց համապատասխան չափաքանակի և արժեքի:**

Արձանագրվել է 390.0 հազ. դրամի չկատարված աշխատանք, որը ենթակա է վերականգնման:

9. Վարկային միջոցների հաշվին ձեռք է բերվել դիզելային պահպանման/տեխնիկական քարշակ՝ 470.0հազ.եվրո արժեքով («ՅեմենտՕպտՏորգ» ՍՊԸ (Ռուսաստան):

Ըստ պայմանագրի, մատակարարման համար վերջնաժամկետ էր հանդիսանում 2010թ. հոկտեմբերի 15-ը, սակայն մատակարարումն իրականացվել է 2010թ. նոյեմբերի 2-ին: Հետևաբար՝ **անհրաժեշտ է գանձել պայմանագրով նախատեսված ուշացման տույժ՝ 4700 եվրո գումարի չափով:**

10. 04.05.2011թ.-ին Սետրոպոլիտենի և «Տիտան Բիլդ» ՍՊԸ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր՝ Երևան քաղաքի փողոցների խրամուղու երկշերտ ա/բ-ի ծածկի աշխատանքների իրականացման համար՝ 1մ² արժեքը 8400 դրամ (աշխատանքների կատարման ժամկետն է՝ 2012թ. դեկտեմբերի 31-ը): Երկու կատարողական ակտերով կատարվել են 3,835.8 հազ. դրամի աշխատանքներ: **Արձանագրվել է 252.0 հազ. դրամի չափով չկատարված աշխատանք, որը ենթակա է վերականգնման:**

Եզրակացություն

1. Առանձին դեպքերում մետրոպոլիտենի տարածքները տրվում են վարձակալության՝ գնացուցակով սահմանված նվազագույն գներից զգալի ցածր գներով, ինչի

արդյունքում մետրոպոլիտենը 2009թ.-ից մինչև 2011թ.-ի հուլիսի 22-ն ընկած ժամանակահատվածում կրել է 6,330.5 հազ. դրամ վնաս, ինչը ենթակա է վերականգնման:

2. Մետրոպոլիտենի կողմից տարբեր կազմակերպություններին օգտագործման նպատակով տրված տարածքների մասով կնքված թվով 112 պայմանագրեր պետական գրանցում և նոտարական վավերացում չեն ստացել: Ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի՝ գործարքներից ծագող իրավունքների պետական գրանցման պահանջը կամ նոտարական ձևը չպահպանելը հանգեցնում է դրանց անվավերության, և նման գործարքներն առոչինչ են:
3. Պայմանագրի համաձայն՝ ապրանքները սահմանված ժամկետից ուշ մատակարարելու արդյունքում վարկային միջոցների հաշվին ձեռքբերված դիզելային քարշակի մասով «ՑեմենտՕպտՏորգ» ՍՊԸ-ից (Ռուսաստան) պետք է գանձվի ուշացման տույժ՝ 4700 եվրո գումարով:
4. Ապրանքների մատակարարման պայմանագրերի արժեքները փոփոխվում են՝ առանց մատակարարի կողմից բավարար հիմնավորումների ներկայացման:
5. «Բյուրակն» ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրի շրջանակներում (մետրոպոլիտենի կայարանների նախասրահների մուտքի դռների, ինչպես նաև կապի և ինժեներական մասնաշենքերի դռների և պատուհանների արդիականացման աշխատանքներ) չկատարված աշխատանքների մասով արձանագրվել է վերականգնման ենթակա գումար՝ 2.0 մլն դրամ, ինչպես նաև՝ թերություններով կատարված աշխատանքներ՝ 3.5 մլն դրամ գումարով:
6. «ՕՌԱՎՕ» ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրի շրջանակներում (մետրոպոլիտենի կայարանների նախասրահների մուտքի դռների, կապի և ինժեներական մասնաշենքի դռների և պատուհանների արդիականացման, ինչպես նաև վարչական և կապի տան շենքի սանհանգույցների վերանորոգման աշխատանքներ) արձանագրվել է 390.0 հազ. դրամի չկատարված աշխատանք, որը ենթակա է վերականգնման:
7. «Տիտան Բիլդ» ՍՊԸ-ի հետ կնքված պայմանագրի շրջանակներում (Երևան քաղաքի փողոցների խրամուղու երկշերտ ա/բ-ի ծածկի աշխատանքներ) արձանագրվել է 252.0 հազ. դրամի չափով չկատարված աշխատանք, որը ենթակա է վերականգնման:
8. 30.05.2008թ.-ին «Թբիլիսկի ֆիլիալ ՋՌԷՊՍ» ԲԲԸ-ի հետ կնքված օդաճնշակ-շարժիչների և էլ.շարժիչների վերանորոգման (վերանորոգումը պետք է իրականացվեր Վրաստանում) պայմանագրի շրջանակներում 15 հատ ԴԿ 408

տիպի օդաճնշակ-շարժիչները բերվել են Հայաստան առանց վերանորոգման, իսկ պայմանագրի արժեքն ավելացվել է 27500 ԱՄՆ դոլարով՝ առանց հիմնավորման (ընդամենը մեկ գրության հիման վրա):

9. «Մերիդիան 44» ՍՊԸ-ի հետ կնքված անվագույզերի վերանորոգման պայմանագրի շրջանակներում հին ռեդուկտորները չեն վերադարձվել մետրոպոլիտենին և այդ մասով որևէ փաստաթուղթ առկա չէ:

Առաջարկություններ

1. Ձեռնարկել միջոցներ՝

- մետրոպոլիտենի տարածքների՝ գնացուցակներից ցածր գներով վարձակալությունից կրած վնասները (6,330.5 հազ. դրամ) ՀՀ պետական բյուջե վերականգնելու (ՀՀ պետական բյուջե վերականգնվող գումարները փոխանցել ՀՀ վերահսկիչ պալատի անվամբ բացված՝ «Պետությանը պատճառված վնասների փոխհատուցումից մուտքեր» (900005281515) հաշվեհամարին, կամ գանձապետարանի համակարգում բացված այլ եկամտային հաշվին, նշելով «96» կոդը),
- մետրոպոլիտենի տարածքների վարձակալության պայմանագրերը ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի պահանջներին համապատասխանեցնելու,
- արձանագրված ուշացման տույժը գանձելու,
- չկատարված աշխատանքների մասով արձանագրված 2.0 մլն դրամ գումարը վերականգնելու,
- թերություններով կատարված աշխատանքները 3.5 մլն դրամ արժեքով վերականգնելու,
- արձանագրված 642.0 հազ. դրամի չափով չկատարված աշխատանքները վերականգնելու ուղղությամբ:

«ՀՀ Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի գ) ենթակետի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում Վերահսկիչ պալատին տրամադրել գրավոր տեղեկություն՝ հաշվետվությամբ արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ: